SUOMEN ILMASTOPANEELI
The Finnish Climate Change Panel

Maa- ja metsätalousvaliokunta, 31.1.2023

Kansallinen sopeutumissuunnitelma 2030

Hannele Korhonen
Ilmastopaneelin varapuheenjohtaja
Tutkimusprofessori, toimialajohtaja, Ilmatieteen laitos

Yleisiä huomioita sopeutumissuunnitelmasta

SUOMEN ILMASTOPANEELI
The Finnish Climate Change Panel

- **Parannusta aiempaan**: riskien sisällyttäminen mukaan tarkasteluun sekä pyrkimys määrittää selkeämmin tavoitteita ja toimia niiden toteuttamiseksi.

- Verrattuna lausuntokierroksella olleeseen luonnokseen, suunnitelmaan on lisätty toimenpiteitä yksityisen sektorin roolin vahvistamiseksi.
  - Sopeutumistoimien ja riskitarkastelun lisääminen toimialakohtaisiin vähähiilisyystiekarttoihin on oivallinen keino jalkauttaa sopeutumista osaksi toimialojen työtä.
  - Samalla voidaan hahmottaa paremmin myös hillinnän ja sopeutumisen yhteishyötyjä.
  - Hyvä, että myös sopeutumisen seurantatyöhön otetaan mukaan yksityisen sektorin toimijat.

- **Keskeinen puute:** Ei kerrota mitkä ovat merkittävimmät ja nopeimmin toimintaa vaativat riskit & miten riskiarvio ohjaa toimenpiteiden valintaa ja priorisointia.

Maa- ja metsätalouden ilmastonmuutokseen liittyvät riskit ja sopeutumiskeinot tunnetaan melko hyvin

Ilmastonmuutokseen sopeutumisen ohjauskeinot, kustannukset ja alueelliset ulottuvuudet, Ilmastopaneelin raportti 2/2021:

- **Maatalous:** Roudattomuus, kuivuus ja liika märkyys ovat tärkeimmät suorat maataloustuotantoa haittaavat ilmiöt
  - Toisaalta kasvukauden piteneminen keväästä lisää kasvua ja mahdollistaa uusien lajikkeiden käyttöönoton

- **Metsätalous:** Lisääntyvä tuholaisten määrä, voimistuvat myrskytuhot ja ajoittaiset lumituhot edellyttävät metsänhoitotapojen kehittämistä

- Taloudelliset haittavaikutukset ilmenevät sekä äkillisinä pääomakannan laskuna (myrskyt ja metsätuhot) että trendimäisenä muutoksena (kasvitautien yleistyminen maa- ja metsätaloudessa)

Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan sopeutuminen

- KISS 2030 tunnistaa vastuut eri hallinnonaloille kansallisella tasolla, mikä on hyvä askel julkisen sektorin sopeutumistoimien edistämiseksi.

- Politiikalla voidaan tukea maataloutta sopeutumaan & tukea voitaisiin nykyistä paremmin suunnata erityisesti tuottaville pelloille
  - Löydettävissä on myös hillinnän ja sopeutumisen win-win –ratkaisuja, sillä esimerkiksi turvemaiden ennallistamisella on harvoin tunnistettu yhteys tulvasuojeluun, sillä kosteikot toimivat vesivarastoina

- Metsänhoidon kehittämisen, teknologisen sopeutumisen ja tuhoriskeihin varautumisen tiedollista perustaa vahvistettava.
  - Suunnitelmassa on tunnistettu tutkimuksen sekä neuvonnan ja koulutuksen tarve. Toimenpide kuitenkin vaatii lisärahoitusta.

- Luontopohjaisia sopeutumistoimia käytettäessä olisi hyvä tarkastella luonnon monimuotoisuuteen liittyviä hyötyjä ja haittoja, jossa on selkeästi tunnistettavissa tietovajetta.
  - Huom. Kaikki tämän tavoitteen 11 alla listatut toimenpiteet vaativat lisärahoitusta, joten näiden turvaamiseksi tarvitaan suurempia ponnistuksia.

SUOMEN
ILMASTOPANEELI
The Finnish Climate
Change Panel